

Zakaj pred bolnišnico?

Na prostor Boja Za (pred borzo) je prišlo veliko ljudi, ki so bili v stiku s psihiatrijo. Večinoma so pripovedovali pretresljive zgodbe.

Govorili so o pretirani uporabi zdravil. O tem, da bolj rabijo, da bi jih kdo poslušal in se res zavzel zanje.

Govorili so prekomernem in pogostem zapiranju. Sprejem na psihiatrijo navadno poteka ravno preko zaprtih sprejemnih oddelkov.

Govorili so nam o ekscesih uporabe prisilnih sredstev. Vezanja na posteljo. Kemičnem prisilnem jopiču.

Pritoževali so se nad pogostnostjo in dolgotrajnostjo hospitalizacije, osornostjo osebja, režimom, ki preprečuje obiske. O tem, da se pritožiti ne spleča, ker se nič ne spremeni, razen tega, da se zameriš osebju.

Duševno zdravje in kapitalizem

Duševne stiske so pogosto ravno odraz pritiskov na delovnem mestu, izgube zaposlitve, pretiranih dolgov ali nezmožnosti plačati položnice. So tudi odraz osamljenosti, zmede, občutka odvečnosti in pomanjkanja smisla v življenju.

Odgovor na stisko pa ni podpora, da bi stvari na osebni, skupnostni in družbeni ravni spremenili. Glavna odgovora, ki jih naša psihiatrija premore, sta na žalost *zdravila* in *zapiranje*.

Prav psihiatrična zdravila so en od velikih profitov industrije. Nekritično predpisovanje velikih odmerkov, vzdrževalna doktrina zdravljenja, pomanjkanje skupnostnih, socialnih in osebnih odgovorov višajo profite in ne zmanjšajo stiske. Pri tem se farmacevtska industrija poslužuje prikrajanja rezultatov, skrivanja dejstev, ki kažejo na neučinkovitost zdravil ali celo njihovo škodljivost, na zdravnike pa pritiska z dvomljivimi metodami marketinga (sponzoriranje posvetov, potovanj, objav, ki hvalijo produkte, itn.). Ni zanemarljivo, da so farmacevtska podjetja pripravljena plačevati astronomske odškodnine, saj jim ob milijardah, ki porabijo zanje ostane še vedno velikanski zaslužek, ki ga kujejo na račun čedalje večjega števila psihiatričnih diagnoz.

Čeprav so pionirji psihiatrije stroko vzpostavili na načelu svobode in odpiranja ustanov, je eden od glavnih ukrepov psihiatrije postal in (pri nas) ostalo zapiranje in prisila. Ne le, da je odvečno in nepotrebno, saj so mnogo kje dokazali, da službe duševnega zdravlja lahko bolj učinkovito pomagajo brez zapiranja, temveč je zapiranje tudi poniževalno, oropa tako izvajalca zapiranja, kot tistega, ki ga je deležen, temeljne človeškosti, zapre možnosti za skupno delo in medsebojno zaupanje, postavi človeka v položaj predmeta, mu zapre možnosti v življenju in odvzame samozavest in možnosti, da »pride k sebi«. Loči ga od drugih in veliko jih ostane za zidovih zaprtih ustanov (socialnih zavodov) do konca svojega življenja. V zaprtih prostorih je uporaba zdravil dokazano večja kot v odprtih službah v skupnosti.

Zdravila in zapiranje sta orodji zatiranja. Konflikte, nesporazume, stiske, težave premaknejo iz družbenega tkiva v bolnišnično okolje in omamo psihofarmakov. Jezo spremenijo v obup, upanje v melanholijo, upor v pohlevnost. Skupnosti odvzamejo odgovornost delovanja, ljudem pa spremenijo življenje na slabše.

Kaj hočemo?

- Službe duševnega zdravja brez zapiranja in prisile.
- Ukinitev zaprtih oddelkov na psihiatriji in socialnih zavodih.
- Ukinitev prisilnih sredstev (vezanja, izolacije in prekomernih doz zdravil).
- Dosledno in prioritavno upoštevanje pravic stanovalcev zavodov in uporabnikov bolnišnic –tako v samih ustanovah kot izven njih.
- Postopno ukinjanje bolnišnic in zavodov in nadomeščanje s skupnostnimi službami.
- Manj zdravil, več pogovora in še več akcije za izboljšanje življenja uporabnikov služb duševnega zdravja.
- Neodtujljivo pravico, da uporabnik zavrne zdravljenje z zdravili, je o njihovih učinkih izdatno poučen in če jih zavrne še vedno prejme pomoč in podporo strokovnjakov.
- Uvajanje skupnostnih služb v psihiatriji in socialni – dostopne, uporabniku prijazne, vključujoče in povezovalne.
- Zagotovitev prostorov za umik, zagovorništva v vseh vrstah diskriminacije ljudi s psihiatrično diagnozo.
- Vključevanje uporabnikov v izobraževanje strokovnjakov, evaluacijo, načrtovanje, upravljanje in izvajanje storitev.
- Krepitev moči uporabnikov kot vodilno načelo v psihiatriji in socialni.

Skupina za DIREKTNO SOCIALNO DELO
zgrajena pred BOJ ZA (nekdanja borza) v okviru gibanja 15o

Številka SKUPNEGA ZAGOVORNIŠTVA: 041 99 77 01

